

JOHN LE CARRÉ

Una veritat delicada

Traducció de Marc Rubió

Edicions 62

Barcelona

Títol original: *A Delicate Truth*
© David Cornwell, 2013

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 917021970 / 932720447).

Tots els drets reservats.

Primera edició: octubre del 2013

© de la traducció: Marc Rubió, 2013
© d'aquesta edició: Edicions 62, s. a.
Pedro i Pons, 9-11, 08034 Barcelona
info@grup62.com
grup62.com

Fotocomposició: Víctor Igual
Imprès a Romanyà Valls

DIPÒSIT LEGAL: B. 20.448 - 2013
ISBN: 978-84-297-7178-7

AVJC

Cap hivern farà minvar el creixement de la primavera.

JOHN DONNE

Si dius la veritat, pots estar segur que, tard o d'hora, et descobriran.

OSCAR WILDE

I

Al segon pis d'un hotel anodí situat a la colònia de Gibraltar de la Corona britànica, un home prim i àgil, prop de la seixantena, voltava inquiet per la seva habitació. Les seves faccions, molt britàniques, malgrat ser agradables i indubtablement distingides, reflectien un estat colèric portat al límit de la resistència. Un professor angoixat, hauria pogut pensar algú, observant la posició del cos, inclinat endavant com el d'un erudit, les grans gambades i el serrell rebel de cabells grisosos que s'enretirava nerviosament amb el canell ossut. Sens dubte, poques persones haurien suposat, ni en els seus somnis més fantasiosos, que era un funcionari britànic de categoria mitjana, arrencat de la taula que ocupava en un dels departaments més prosaics del Ministeri d'Afers Estrangers i de la Commonwealth de Sa Majestat la Reina per enviar-lo a una missió ultrasecreta i extremadament compromesa.

El seu nom fictici, com insistia a repetir-se a ell mateix, de vegades mig en veu alta, era Paul, i el cognom —no precisament difícil de recordar— era Anderson. Si encenia el televisor, hi deia «Benvingut, senyor Paul Anderson. Li agradaria gaudir d'un aperitiu al nostre Racó de Lord Nelson!». El signe d'exclamació en comptes del

d'interrogació que pertocava era una font d'irritació contínua per al pedant que portava dins. Anava amb el barnús blanc de l'hotel des que hi havia quedat confinat, i només se l'havia tret per intentar dormir, sense aconseguir-ho, i en una altra ocasió, quan, a una hora intempestiva, havia pujat sigil·losament a la terrassa per menjar tot sol en un bar impregnat dels gasos de clor provinents d'una piscina que hi havia en un tercer pis, a l'altra banda del carrer. Com la majoria de les coses de l'habitació, el barnús, massa curt per a les seves cames llargues, feia olor de tabac ranci i ambientador d'espígol.

Mentre passejava amunt i avall, representava per a ell mateix els sentiments que l'envaïen, sense la contenció pròpia de la seva vida de funcionari: amb perplexitat autèntica, contreia les faccions i tot seguit es quedava mirant amb el nas arrufat el mirall de cos sencer que hi havia penjat a la paret, sobre un paper de quadres escocesos. De tant en tant, es deia coses a ell mateix per calmar-se o exhortar-se. ¿També mig en veu alta? ¿Quina importància tenia, això, si estava engabiats en una habitació buida sense ningú que el sentís excepte una fotografia acolorida de la nostra estimada i jove reina enfilada en un cavall marró?

En una taula amb la superfície de plàstic, hi havia les restes d'un entrepà de pa de motlle que havia declarat mort en el moment d'arribar i una ampolla de coca-cola calenta abandonada. Tot i que se li feia dur, s'havia prohibit l'alcohol tan bon punt havia ocupat l'habitació. Al llit, que havia acabat odiat com cap altre, s'hi haurien pogut encabir sis persones, però només calia que s'hi estirés perquè l'esquena li fes veure la padrina. El cobria una vànova de seda d'imitació, d'un color porpra brillant, i sobre la vànova hi havia un telèfon mòbil d'aspecte innocent que,

segons li havien assegurat, estava encriptat fins a l'extrem i, tot i que ell no tenia gaire fe en aquestes coses, només podia suposar que efectivament ho estava. Cada vegada que passava pel seu costat, se'l quedava mirant amb una barreja de retret, desig i frustració.

«Lamento informar-lo, Paul, que al llarg de la seva missió estarà totalment incomunicat i només rebrà trucades amb finalitats operatives», l'alerta l'Elliot, el seu autonomenat comandant d'operacions, amb el seu feixuc accent sud-africà. «Si, dissortadament, durant la seva absència, hi ha alguna desgràcia a la seva família, faran arribar les seves inquietuds al Departament de Benestar del seu Ministeri, des d'on es posaran en contacte amb vostè. ¿M'he explicat prou clarament, Paul?».

Sí, Elliot, de mica en mica et vas explicant.

A tocar del finestral exageradament gran que hi havia al fons de l'habitació, el Paul va mirar amb cara de pomes agres, entre les cortines ronyoses, el llegendari penyal de Gibraltar, que, groguenc, arrugat i distant, se'l va mirar a ell com una vídua malcarada. Un cop més, empès per l'hàbit i la impaciència, va examinar el rellotge estrany que portava al canell i el va comparar amb els números verds del despertador de la tauleta de nit. Era un rellotge d'acer amb l'esfera negra, i substituïa el Cartier d'or que li havia regalat la seva estimada dona pel vint-i-cinquè aniversari de casament gràcies a una herència d'una de les seves moltes ties difuntes.

Però espera un moment! El Paul no en té, de dona! El Paul Anderson no té ni dona ni filla. El Paul Anderson és un maleït eremita!

—No podem deixar que porti això, Paul, ¿oi que no, carinyo? —li diu en to maternal una dona de la seva edat,

fa una eternitat, en una casa de totxos vermells situada prop de l'aeroport de Heathrow, on ella i la seva col·lega, que semblen germanes, l'estan vestint per al paper que ha de representar—. Imagina't, amb aquestes inicials tan boniques que porta gravades... Hauria de dir que l'ha pispat a un home casat, ¿oi que sí, Paul?

Encaixant la broma, decidit com sempre a ser un bon minyó per iniciativa pròpia, es limita a observar mentre la dona escriu *Paul* en una etiqueta adhesiva i guarda el rellotge d'or en una capsa on ja hi ha el seu anell de casament perquè s'hi estiguin durant el que la dona en diu «la campanya».

Per començar: ¿com dimonis he vingut a parar en aquest forat?

¿M'hi he ficat jo solet o m'hi han empès? ¿O una mica de les dues coses alhora?

Descriu, sisplau, en uns quants recorreguts de l'habitatció ben triats, les circumstàncies precises del teu viatge inversemblant des de la monotonia més deliciosa fins al confinament solitari en un penyal d'una colònia britànica.

—Digue'm, ¿com està la teva pobra i estimada senyora?
—li pregunta la reina de gel, a punt de jubilar-se, del Departament de Personal, ara pomposament rebatejat com a Recursos Humans sense que ningú sàpiga per què; la dona l'ha fet pujar als seus dominis sense donar-li ni una explicació, un divendres al vespre, a una hora en què tot bon ciutadà s'afanya a tornar cap a casa. Són vells rivals. Si tenen alguna cosa en comú, és la sensació que ja queden molt poques persones com ells.

—Gràcies, Audrey: em complau dir-te que, de pobra, res —replica ell, amb la lleugeresa decidida que adopta en aquestes trobades tan amenaçadores—. Estimada sí, però pobra no. Continua en franca millora. ¿I tu? Forta com un roure, espero...

—O sigui que la pots deixar —suggereix l'Audrey, sense fer cas de la seva amable pregunta.

—Mare meva, no! ¿En quin sentit? —pregunta, decidit a mantenir el to jocós.

—En el següent: ¿t'interessaria passar quatre dies d'incògnit a l'estranger, amb la possibilitat que en fossin cinc, en un clima saludable?

—Doncs és possible que m'interessi considerablement, gràcies, Audrey. Ara mateix la nostra filla està vivint amb nosaltres, o sigui que el moment no pot ser més oportú, tenint en compte que resulta que és metge —no pot evitar afegir ple d'orgull, però l'Audrey es mostra poc impressionada pels èxits de la seva filla.

—No sé de què va ni em pertoca saber-ho —diu la dona, contestant una pregunta que ell no li ha plantejat—. A dalt hi ha un jove subsecretari d'Estat molt dinàmic que es diu Quinn, potser n'has sentit parlar. Vol veure't immediatament. Per si no us ha arribat a les profunditats de Contingències Logístiques, et diré que és un home amb molta empena. Acabat de fitxar pel Ministeri de Defensa; no és ben bé un punt a favor seu, però què hi farem.

¿Què coi s'empatolla? Esclar que li ha arribat la notícia. Bé llegeix els diaris, ell, ¿no? I a la nit mira les notícies. El Fergus Quinn, diputat del Parlament, conegut per tothom com a Fergie, és un escocès lluitador, una pretesa *bête intellectuelle* de la lleva del Nou Laborisme. A la televisió és sorollós, bel·ligerant i alarmista. A més, presumeix de ser el flagell

del poble contra la burocràcia del govern britànic, una virtut encomiable vista des de lluny, però molt poc tranquil·litzadora si resulta que ets un buròcrata governamental.

—¿Vols dir ara, en aquest moment, Audrey?

—Això és el que jo entenc que vol dir *immediatament*.

L'avantsala ministerial està buida, el personal fa molta estona que ha marxat. La porta de caoba, sòlida com el ferro, està entreoberta. ¿Picar i esperar? ¿O picar i empènyer? Fa una barreja de les dues coses i sent: «No es queda aquí parat. Passi i tanqui la porta». Entra.

La mola del jove i dinàmic subsecretari d'Estat està embotida en un vestit blau marí. L'home està plantat, amb el mòbil a l'orella, davant d'una llar de foc de marbre farcida de paper de cel·lofana vermell que imita les flames. Igual que a la televisió, en carn i ossos el Quinn és fornit i té el coll gruixut, els cabells pèl-rojos i curts i la cara de boxejador, amb uns ulls ràpids i voraços.

Darrere seu s'alça un retrat d'un constructor de l'imperi del segle XVIII amb calçons. La malícia que crea la tensió del moment fa que la comparació entre dos homes tan diferents sigui irresistible. Tot i que el Quinn afirma enèrgicament que és un home del poble, tant l'un com l'altre adopten la ganyota d'insatisfacció dels privilegiats. Tots dos carreguen el pes del cos sobre una cama i tenen l'altre genoll de costat. ¿Potser el jove i dinàmic subsecretari està a punt de llançar un atac punitiu contra els odiats francesos? ¿O potser, en nom del Nou Laborisme, condemnarà la follia de la multitud clamorosa? No fa cap de les dues coses, sinó que després de saludar el seu visitant amb un cop de cap brusc i dir «Et truco després, Brad» al mòbil, camina amb pes ferm fins a la porta, la tanca amb clau i es gira.

—Em diuen que vostè és un «experimentat treballador de la casa», ¿oi? —li diu en to acusador, amb el seu cultivat accent de Glasgow, després d'una inspecció de cap a peus que sembla confirmar els seus pitjors temors—. «Amb el cap fred», sigui el que sigui el que vol dir això. Vint anys de «moure's pel món», segons Recursos Humans. «Una persona discreta, difícilment alterable». És tot un retrat, però jo no em crec necessàriament el que em diuen per aquí.

—Són molt generosos —contesta.

—I vostè no pot sortir de casa. Està reclòs. Retirat. La salut de la seva dona l'ha obligat a mantenir-se en un segon pla, ¿és correcte, sisplau?

—Però només els últims anys, senyor subsecretari —no gaire content amb això de «retirat»—, i em complau dir-li que en aquest moment tinc bastanta llibertat per viatjar.

—¿I actualment es dedica a...?, recordi-m'ho, sisplau.

Està a punt de dir-l'hi, i de recalcar-li les seves nombroses i indispensables responsabilitats, però el subsecretari l'interromp impacientment:

—D'acord. Ara li faré una pregunta. ¿Ha tingut alguna experiència directa amb feines dels serveis secrets? Vostè personalment —l'avis, com si es pogués referir a una altra persona.

—¿Directament en quin sentit, senyor subsecretari?

—En feines d'espionatge, ¿què vol que sigui?

—Només com a consumidor, per desgràcia. Esporàdicament. Del producte... No pas dels mitjans per obtenir-lo, si aquesta és la seva pregunta.

—¿Ni tan sols quan es movia per aquests racons de món que ningú ha tingut l'amabilitat de concretar-me?

—Per desgràcia, les meves comeses a l'estranger solien ser sobretot de caire econòmic, comercial o consular —explica, recorrent al registre formal que adopta sempre que se sent amenaçat—. Evidentment, de tant en tant tenia accés a algun informe secret, mai res d'un nivell elevat, que consti. Aquest és, em temo, tot el meu bagatge.

Però el subsecretari d'Estat sembla momentàniament encoratjat per aquesta falta d'experiència conspiratòria, perquè una mena de somriure de satisfacció li tenyeix fuçament les faccions amples.

—Però vostè és un paio de fiar, ¿oi? Potser no l'han posat a prova, però és de fiar...

—Bé, m'agradaria pensar que és així, modestament.

—¿Ha tingut mai relació amb l'AT?

—¿Perdoni?

—Antiterrorisme, home! ¿Hi ha tingut relació o no? —Dit com si parlés amb un idiota.

—Em fa por que no, senyor subsecretari.

—Però el preocupa. ¿Oi?

—¿Què, exactament? —Tan amatent com pot.

—El benestar del país, carai! La seguretat de la nostra gent, sigui on sigui. Els nostres valors essencials en temps d'adversitat. A veure, el nostre patrimoni, si vostè vol —i utilitza la paraula com si fos una fuetada antitory—. ¿No deu ser pas un liberal amagat a l'armari com un marieta que alimenta idees secretes sobre el dret dels terroristes a fer volar pels aires el puto planeta, per exemple?

—No, senyor subsecretari, em sembla que puc dir sense por d'equivocar-me que no ho sóc —murmura.

Però el subsecretari d'Estat, lluny de compartir la incomoditat del seu interlocutor, la fa créixer:

—Bé, doncs. Si jo li digués que la missió extremada-

ment delicada que li vull encomanar implica privar l'ene-
mic terrorista dels mitjans per llançar un assalt premeditat
contra el nostre país, no giraria cua immediatament, ¿és
així?

—Al contrari. Em sentiria molt..., bé...

—¿Se sentiria molt què?

—Satisfet. Privilegiat. Orgullós, de fet. Però una mica
sorrès, òbviament.

—¿Ah, sí? ¿Sorrès per què, si es pot saber? —Com si
l'haguessin insultat.

—Bé, no em pertoca fer preguntes, senyor subsecretari,
però ¿per què jo? Estic segur que el Ministeri té prou
persones amb la mena d'experiència que està buscant.

El Fergus Quinn, l'Home del Poble, gira sobre els ta-
lons, s'allunya cap a la finestra i, amb la barbeta sobresor-
tint-li agressivament damunt la corbata, que a causa del
tou de carn li forma una estranya protuberància al clatell,
contempla la grava daurada de la plaça de la Guàrdia
Muntada, il·luminada pel sol ponent.

—Si, a més a més, li digués que la resta de la seva vida
no podrà, ni d'acte ni de paraula ni de cap altra manera,
revelar el fet que s'hagi arribat a planejar mai una deter-
minada operació antiterrorista, i ja no diguem que s'hagi
dut a terme —es tomba amb aire indignat, mentre mira de
sortir del laberint verbal en què s'ha ficat ell mateix—,
¿això l'engresca o el fa enrere?

—Senyor subsecretari, si em considera l'home ade-
quat, acceptaré amb molt de gust la missió, sigui quina
sigui. I li prometo solemnement que la meva discreció
serà absoluta i permanent —insisteix, una mica vermell
per la irritació que li causa veure com el subsecretari d'Es-
tat examina la seva lleialtat davant dels seus propis ulls.